

नव जानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

बलिउड अभिनेता टाइगर श्रोकको करिअर जतिबेला संकटमा छ । टाइगरको नयाँ फिल्म "बाजी ४" पनि असफल भएको छ । जत सेप्टेम्बर ५ मा रिलिज भएको यो फिल्मले पहिलो हप्ता सुसद व्यापार गरेको भए पनि दोस्रो हप्तापछि बक्स अफिसमा कमजोर प्रदर्शन गरिरहेको छ । दोस्रो हप्ताको शनिबार सत्रम फिल्मले ६६ करोड नेट कमाइएको छ । पहिलो हप्ता फिल्मको व्यापार ८८ करोड ५ लाख थियो । शनिबार ८८ लाख मात्र कमाइ गरेको "बाजी ४"ले अब लाजाजी उठाउन असमर्थ देखिन्छ ।

आजको विचार...

जेनजीलाई...
(दुई पेन्ना)

शैलेन्द्र महताे

जेनजी आन्दोलनपछि गठित सुशीला कार्की नेतृत्वको सरकारले २१ फागुन (मार्च ५)मा चुनावको मिति घोषणा गरेको छ । पछिल्लो राजनीतिक विकासक्रममा सेलिब्रिटीले चासो दिइरहेका छन् । अभिनेता जसिता गुरुङले त सरकारले घोषणा गरेको आउँदो चुनावलाई साफल पाउन सामाजिक संजालबाट आग्रह गरेकी छन् । विशेषगरि विदेशमा बसोबास गर्ने नेपालीलाई तत्पक्षकारको प्रयोग गर्न उनको आग्रह छ । "विदेशमा बस्नुहुने सबै नेपालीलाई नयाँ नेपाल निर्माणको लागि योगदान गर्न मौका छ" उनी लेखिन्छन् "कामबाट बिदा लिनुस र मतदानको लागि घर जानुस ।"

वर्ष ३१ अंक ६० २०८२ भदौ ३० गते सोमबार 15 September 2025, Monday पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

सडक दुर्घटनामा १५ को मृत्यु (रासस/एएफपी)

मेक्सिको सिटी, भदौ २९/दक्षिणपूर्वी मेक्सिकोमा शनिबार भएको भीषण सडक दुर्घटनामा कम्तीमा १५ जनाको मृत्यु भएको स्थानीय अधिकारीहरूले बताएका छन् ।

युकाटन राज्यको सुरक्षा सचिवालयका अनुसार मेरिडा र क्याम्पे सहरबीचको राजमार्गमा एक कार्गो ट्रक पल्टिएर निर्माण श्रमिकहरू बोकेको कारसँग ठोक्किएर दुर्घटना भएको हो । सामाजिक सञ्जालमार्फत जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ, "घटनास्थलमै १५ जनाको मृत्यु भएको पुष्टि भएको छ ।" साथै, ट्रक चालकसहित अन्य दुई जना घाइते भएका छन् । यो घातक दुर्घटना एक हप्ताभन्दा कम अवधिमा मेक्सिकोमा धेरैजनाको ज्यान जाने तेस्रो घटना हो । यसअघि सोमबार मध्य मेक्सिकोमा मालवाहक रेल डबल डेकर बससँग ठोक्किएर १० जनाको मृत्यु र ४१ जना घाइते भएका थिए । त्यसको दुई दिनपछि मेक्सिको सिटीमा करिब ५० हजार लिटर ग्यास बोकेको ट्रक पल्टिएर विस्फोट हुँदा ठूलो दुर्घटना भएको थियो । शनिबार अन्वेषक गरिएको तथ्याङ्क अनुसार उक्त घटनामा १३ जनाको मृत्यु भएको थियो भने दर्जनौँ मानिस गम्भीर रूपमा घाइते भएका थिए ।

प्रधानमन्त्री कार्कीले सम्हालिन् पदभार

जेन-जी आन्दोलनमा मारिएकालाई शहीद घोषणा गर्ने देखि परिवारलाई १० लाख दिने सरकारको निर्णय

हावा संवाहबाट

पाल्पा, भदौ २९/अन्तरिम सरकारकी प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले पदभार सम्हालेकी छिन् । शुक्रबार राति जेन-जी आन्दोलनका मागलाई सम्बोधन गर्दै राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलबाट प्रधानमन्त्रीको शपथ खाएकी कार्कीले आइतबार सिंहदरबार पुगेर पदभार ग्रहण गरेकी हुन् ।

उनले पदभार ग्रहण गर्दै सरकारकोतर्फ जेन-जी आन्दोलनमा मारिएकाहरूलाई शहीद घोषणा गर्नेदेखि परिवारलाई १० लाख राहत दिने घोषणा समेत गरेकी छन् । मुख्यसचिव एकनारायण अर्यालले प्रधानमन्त्री कार्कीले आन्दोलनमा मृत्यु भएकाहरूलाई शहीद घोषणा गर्दै मृतकका परिवारलाई प्रति व्यक्ति १० लाख रूपैयाँ उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको जानकारी दिए । त्यस्तै, घाइतेहरूको निशुल्क उपचार गर्ने निर्णय भएको र त्यही अनुसार उपचार गर्ने काम भइरहेको उनले बताए । साथै, मृतकको शवलाई

आफ्नो स्थानीय क्षेत्रमा पुर्‍याउन चाहनेलाई सवारी साधनको व्यवस्था पनि गर्ने सरकारले निर्णय गरेको छ । "अहिले मृतकका परिवारहरू काठमाडौँ थ्यालीमै छन् । उनीहरू बसेको, उठेको, खाएको त्यो खर्च हेरिदिने," प्रधानमन्त्री कार्कीले भनिन्, "मृतकको शवलाई आफ्नो स्थानीय क्षेत्रमा पुर्‍याउन कसैले

पछिस्म उपचारको व्यवस्था गर्ने निर्णय पनि भएको उनले बताइन् । निजी क्षेत्रमा पनि केही गर्न सकिन्छ कि भनेर कोशिस भइरहेको प्रधानमन्त्री कार्कीले बताइन् ।

जेन-जी आन्दोलनका क्रममा अहिलेसम्म देशभर ७२ जनाको निधन भएको सरकारले जानकारी दिएको छ । प्रधानमन्त्रीको पदभार ग्रहण कार्यक्रममा जो जानकारी गराइएको हो । जसमा ५९ जना प्रदर्शनकारी, १० जना कैदी बन्दी र ३ जना सुरक्षाकर्मीको मृत्यु भएको छ । १३३ जना प्रदर्शनकारी र ५७ सुरक्षाकर्मी घाइतेको उपचार जारी रहेको छ । जेनजी अभियानको भदौ २३ र २४ गतेको आन्दोलनले नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) को लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालले प्रथम महिला प्रधानमन्त्रीका रूपमा कार्कीलाई प्राप्त गरेको हो ।

सुमनाले छोडिन् रास्वपा

पाल्पा, भदौ २९/राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीकी नेतृ सुमना श्रेष्ठले पार्टी छोडेकी छन् । उनले आज सामाजिक सञ्जालमा एक स्टेटस लेख्दै पार्टी छोडेकी घोषणा गरेकी हुन् ।

"कहिले गल्ती नखीकाँने । गल्तीमाथि गल्ती गरिरहने र त्यसको बोझ पार्टीका सबैले बोकिदिनुपर्ने । पार्टीभित्र आलोचना गर्नेहरूका विरुद्धमा मिडिया ट्रयाल गर्ने" उनले लेखेकी छन् । जहिलेदेखि राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले देशभन्दा माथि पार्टी र पार्टीभन्दा माथि नेतालाई राख्न थालेको हो, त्यतिबेला देखि नै आलोचना गर्दै आए तर त्यसले कति पनि फरक परेन । अझ उल्टै मिडिया ट्रयाल हुन थालेको उनको भनाइ छ । उनले भनिन्, "अब खुलारूपमा आक्रमण गर्ने हो भने पनि सबैजना बनाइदिएका छौ । मनलाग्दी चल्नुजेल

सीमान्तकृतलाई आयआर्जन कार्यक्रम

पुर्‍या, भदौ २९/जिल्लामा सीमान्तकृत वर्गका लागि आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रको सहयोगमा चन्द्रकोट गाउँपालिका र सत्यवती गाउँपालिकामा दलित तथा सीमान्तकृत वर्गका नागरिकको जीविकोपार्जनमा सहयोग पुर्‍याउने उद्देश्यले उक्त कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार अन्तर्गत कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयको सहयोगमा दलित तथा सीमान्तकृत वर्गका लागि २० लाख अनुदान रकम उपलब्ध गराइएको छ । प्रदेश सरकारले सत्यवती र चन्द्रकोटमा लक्षित समुदायका परिवारको आयआर्जनमा वृद्धि गर्दै उनीहरूको जीविकोपार्जनमा सहयोग पुर्‍याउने उद्देश्यले लक्षित समुदाय विशेष आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हो ।

समुदाय विशेष आयआर्जन कार्यक्रम अन्तर्गत सत्यवती गाउँपालिका-३ स्थित ठूलो लुम्पेक र चन्द्रकोट गाउँपालिका-७ स्थित बोटेटालामा आर्थिक रूपमा विपन्न समुदायलाई लक्षित गरी उक्त कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रका प्रमुख हुमनाथ पाण्डेले जानकारी दिए । उनले सत्यवती गाउँपालिकामा दलित समुदायका २२ घरपरिवारलाई १० लाख र चन्द्रकोटमा सीमान्तकृत समुदायका

सीमान्तकृत वर्गअन्तर्गत बोटेटालामा २० घरलाई प्रतिपरिवार ५० हजार र सत्यवतीमा दलित समुदायका २२ परिवारका लागि ४५ हजारका दरले अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । उक्त अनुदान रकमले त्यहाँका समुदायले यतिबेला गाउँपालिका-३ का वडाध्यक्ष जितबहादुर तारामु मगरले बताए ।

भेटेरिनरी कार्यालयबाट त्यस समुदायका किसानका लागि गोठ सुधार, औषधि उपचार एवं पशुपालनसम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

गाराउनुका अतिरिक्त किसानलाई तालिमसमेत उपलब्ध गराएको छ । सत्यवती गाउँपालिकाका अध्यक्ष टीकाकारमा पाण्डेले लक्षित वर्गलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखेर सञ्चालन गरिएका यस्ता प्रकारका कार्यक्रमले दलित तथा सीमान्तकृत समुदायको आर्थिक अवस्था सुधारमा सहयोग पुग्ने बताए । कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रमअन्तर्गत जिल्लामा पहिलो पटक उक्त कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो ।

-रासस

पा.वि.ह.व.नं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.व.नं. ११/०५१/०५२

सम्पादकीय

अर्थतन्त्रलाई गहिरो संकटमा जानबाट जोगाऔँ

कोभिड महामारीका कारण लामो समय प्रभावित बनेको मुलुकको अर्थतन्त्र उठ्न लागेको बेला पुनः कमजोर बन्न पुगेको छ । जेनजी आन्दोलनका क्रममा भएको आगजनी, लुटपाट, तोडफोडजस्ता घटनाले नेपालको अर्थतन्त्रमा गहिरो असर पर्न गएको छ । राज्यको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र सिंहदरबार, संसद र सर्वोच्च न्यायालय सहितका भौतिक, अभौतिक सबै सम्पत्ति नष्ट भएको हुँदा मुलुक कहाँबाट उठ्ने र कसरी अगाडि बढ्ने भन्ने सबैभन्दा पछिल्लो प्रश्न तर्सिएको छ । त्यतिमात्रै नभई व्यावसायिक प्रतिष्ठान र उद्यमीहरूको सम्पत्तिलाई समेत खरानी पारिएको छ, जसले आमनागरिकमा निराशा पैदा गरेको छ । जेन-जी आन्दोलनबाट सरकार परिवर्तनसम्मको स्थितिलाई सामान्य रूपमा लिन सकिँए पनि त्यसपछिको विध्वंसले नेपाललाई तातो ताक्नेबाट फुटिँएर भुंग्रामा परेको माछाको हालतमा पुर्‍याएको छ ।

विध्वंसका कारण सरकारी र निजी सम्पत्तिमा पुगेको भौतिक क्षतिको तथ्यांक आइसकेको छैन । तथापि, यसको असर वर्षौंसम्म पर्ने निश्चित छ । विशेष गरी यस घटनाले निजी क्षेत्र र लगानीमा ठूलो चोट पुगेको छ । उद्योग, व्यवसाय, होटल, सुपरमार्केट, बैंक तथा व्यापारिक केन्द्रहरूमा भएको क्षतिले निजी क्षेत्रको मनोबल कमजोर बनाएको छ । स्थानीय मात्र नभई विदेशी लगानीकर्ताहरूले पनि नेपाललाई असुरक्षित गन्तव्यको रूपमा हेर्न थालेका छन्, जसले भविष्यमा नयाँ लगानी आकर्षित गर्ने कठिनाई बढाउँछ । यसै गरी क्षति भएको सम्पत्तिको कारण बिमा दाबीको दबाव असामान्यरूपमा बढ्ने सम्भावना छ, जसले बिमा क्षेत्रमा नै संकट ल्याउन सक्छ । रोजगारीमा पनि प्रत्यक्ष असर परेको छ । तोडफोड र आगजनीमा परेका उद्योग तथा व्यवसाय लामो समयसम्म सञ्चालनमा आउन सक्दैनन्, जसका कारण हजारौं कामदारले रोजगारी गुमाउने अवस्था सिर्जना हुन्छ । बेरोजगारी बढ्दै जाँदा उपभोग क्षमता घट्छ, बजारमा माग कमजोर पर्छ र अर्थतन्त्र अझै गहिरो संकटतर्फ धकेलिन निश्चित छ । तसर्थ, सरकार र नागरिक मिलेर अब देशलाई शान्ति, स्थिरता र लगानी-मैत्री वातावरण कायम गरी अर्थतन्त्रलाई गहिरो संकटबाट जोगाउनतर्फ ध्यान दिन जरुरी छ ।

Opinion @ Social Network

प्रेम सुन्दर अनुहार र धन सम्पत्तिले हैन, सुन्दर मन र एक अर्को बीचको loyalty ले टिक्छ !
 निरुता रावत @निरुता रावत टाटसबाट www.facebook.com/Niruta.Rawat
 यो सारथमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू रक्छौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुन्छ ।

नवजवनचेतना दैनिकको रुपमा तपाईंसालाई अनुरोधको छ । यो पत्रिका अहम रसरीय अलि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुमति सुझावहरूको हामीलाई अचलितै जसरी छ । पाठकद्वारा तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजवनचेतना दैनिक
 भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४ घण्टा
बुटवल ०३१-४०००२२	मिसनअस्पताल भैरहवा ०३१-४०००१३
स.स.धाममा बुटवल ०३१-४०००३६९९	मिडिकल अस्पताल ४४०००१
बुटवल रामेछाप ०३१-४०००३३	परिवार नियोजन सेवा ०३१-४०००३३
भैरहवा ०३१-४०००९९	पाल्पा क्लिनिक अस्पताल ०३१-४०००१४
आर्योबीबी ०३१-४०००९९	सुनिकी मिडिकल क्लिनिक प्रभास ०३१-४०००९९
सुनिकी ०३१-४०००९९	सिन्धु परासी ०३१-४०००९९
परासी ०३१-४०००९९	भैरहवा आर्योबीबी अस्पताल ०३१-४०००९९
तौलिहवा ०३१-४०००९९	आर्योबीबी क्लिनिक अस्पताल ०३१-४०००९९
पाल्पा ०३१-४०००९९	तथासत क्लिनिक अस्पताल ०३१-४०००९९
डोल्पा रामेछाप ०३१-४०००९९	तौलिहवा क्लिनिक अस्पताल ०३१-४०००९९
अपराधना कक्षाहरू	सिन्धु परासी ०३१-४०००९९
सुनिकी/परासी अस्पताल ०३१-४०००९९	बुटवल हस्पिटल ०३१-४०००९९
सुनिकी अस्पताल अस्पताल ०३१-४०००९९	सुनिकी मिडिकल क्लिनिक ०३१-४०००९९

जेनजीलाई अवसरसँगै सुशासन कार्यान्वयनको चुनौती

शैलेन्द्र महता

देश र यसको प्रत्येक निकाय कानुनले चल्ने हो, कुनै व्यक्तिको भनाइ वा भावनाले होइन । व्याप्त भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने एकमात्र उपाय भनेको कठोर कानुनी व्यवस्था र त्यसको इमान्दार कार्यान्वयन हो । जबसम्म कडा कानुन निर्माण र लागू हुँदैन, जबसम्म भ्रष्टाचारीको सम्पत्ति जफत हुँदैन, तबसम्म हामीले सपना देखेको सुशासन सम्भव छैन । समाजमा कानूनको डर अनिवार्य हुनुपर्छ-जसरी जघन्य अपराध गर्नुअघि मान्छेमा सजायको भय हुन्छ । त्यसरी नै भ्रष्टाचार गर्नु अघि कानूनसँग डर होस् । तर अहिलेसम्मको कानुन भ्रष्टाचारविरुद्ध पर्याप्त कठोर छैन । जे जति व्यवस्था छ, त्यसमा पनि अनेकौं छिद्र छन् । यसको नजिर विशेष अदालतमा प्रयाप्त भेटिन्छन् । किन भने अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले विशेष अदालतमा दायर गर्ने अधिकतम भ्रष्टाचार मुद्दामा सफाई पाउनेहरू बढी देखिन्छन् । करोडौं अबैको भ्रष्टाचार गर्नेहरू समान्य धरोटीमा छुट्ने गरेको, भ्रष्टाचार प्रमाणित हुँदा पनि थोरै सजाय पाउने, सर्वोच्चमा पुनरावेदन गरेर सफाई वा थोरै सजाय पाउने कयौं घटनाहरू छन् । यसले अदालतहरूको निष्पक्षतामाथि पनि प्रश्न छ । देशका कथित शक्तिशाली नेता/कर्मचारी वा भ्रष्टाचार काण्डका फाइल अख्तियारमा थन्कने, कारवाही प्रक्रिया अघि नबढ्ने भनेर अख्तियारमाथि समेत पटक पटक प्रश्न उठ्ने गरेको छ । न्यायिक र वैधानिक निकायमा दलगत भागबण्डाका आधारमा हुने नियुक्ति र त्यस्ता पदाधिकारीको कार्यशैलीले जनमानसमा शंका पैदा गरेको छ । राजनीतिक आडमा आगुललाई जोगाउने र विपक्षीलाई दमन गर्ने प्रवृत्तिले न्यायप्रति अविश्वास बढाएको छ ।

आजैन गनैहरू राजनीतिक संरक्षण र पैसाको बलमा उम्कि पाउँछन् । भ्रष्टाचारीहरू समाजमा राजा

हरेरिचन्द्रकै सगवर्ग हिँडिरहेका छन् र विलासी जीवन बाँचिरहेका छन् । यो नै भ्रष्टाचारलाई धन प्रोत्साहन गर्ने

कारण बनेको छ । त्यसैले कडा कानून निर्माण र त्यसको कार्यान्वयनमा पूर्ण इमान्दारी नभएसम्म देशलाई भ्रष्टाचार मुक्त त के नियन्त्रण समेत गर्न सकिने । भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि कठोर कानून बनाउन, स्थायी सरकारको लागि प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको व्यवस्था र संविधानमा दल, नेता तथा विधायिकाका स्वार्थपूर्ण प्रयासहरू संशोधन वा पुनर्लेखन गर्नुपर्छ । यो अत्यन्त चुनौतीपूर्ण छ । यसका लागि दुईतिहाइ बहुमत चाहिन्छ, जुन सबै धार्मिक प्रावधान अनुसार चुनावमार्फत मात्र सम्भव हुन्छ । यदि आगामी निर्वाचनमा यस्ता साफा एजेन्डा बोकेका युवाले दुईतिहाइ बहुमत सुनिश्चित गर्न सके भनेमात्र संविधान संशोधन सम्भव हुन्छ, नभए यो कार्य फलामे च्युरा चपाएजस्तो कठिन हुनेछ । देशमा हालसम्म पनि दलहरूको प्रभुत्व छ । केन्द्रदेखि टोलसम्म दलका कमिटीले नियन्त्रण जमाइरहेका छन् ।

आगामी चुनावमा पनि ती दलहरूको प्रभावशाली उपस्थिति हुने सम्भावना प्रबल छ । जसले फेरि पुरानै अवस्था दोहोरिन सक्ने संकेत दिन्छ । त्यसैले अबको जेनजी पुस्ताले देशभक्त, इमान्दार र चरित्रवान युवा तथा प्रतिष्ठित व्यक्तित्वलाई जोडेर टोल-टोलमा अभियान सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । साथै जतालाई परिवर्तनशील सोच बनाउन, सचेत बनाउन र 'हाम्रो' होइन 'राष्ट्र' लाई मत दिन प्रेरित गर्नुपर्छ । मतदाता इमान्दार नभएसम्म सुशासनको कल्पना गर्न सकिने । मतदाताको कमजोरीको फाइदा उठाएर नेताहरूले अहिलेसम्म जित्दै आएका छन् र समाजसामुखी हुनुपर्ने राजनीति भ्रष्टाचारको साधन बनेको छ । अहिले पनि मतदातामा दलप्रतिको लगाव, पार्टीको चुनावी छापप्रतिको वफादारी र आर्थिक रूपमा कमजोर वर्गले सानो रकम वा भोजभतेरका आधारमा मत दिने परम्परा विद्यमान छ ।

कतिपय ठाउँमा वर्गीय, जातीय र सामुदायिक आधारमा मत दिने प्रवृत्ति पनि बलियो छ । हाम्रो चुनावी व्यवस्था खर्चको छ । यसले जित्नुकै राम्रो मान्छे भए पनि आर्थिक रूपमा कमजोर भए जित्न सक्ने सम्भावना न्यून हुन्छ । यी सबै प्रवृत्तिहरू अन्त्य नगरिसम्म स्वच्छ, निष्पक्ष, इमान्दार र दक्ष व्यक्तिको चुनावबाट चुनित नसक्ने । जबसम्म योग्य र कर्तव्यनिष्ठ व्यक्तिको जनप्रतिनिधिता आउन सक्दैनन्, तबसम्म हाम्रो सरकार बन्न सक्दैन । संविधान संशोधन सम्भव हुँदैन र सुशासन कायम हुन सक्दैन । उल्टै, फेरि उही भ्रष्ट प्रवृत्तिको बर्बल कायम रहिरहनेछ । हाम्रो जस्तै साफा सुशासन, संविधान संशोधनको एजेन्डा बोकेका युवाहरू संगठित भएर अघि बढ्नुपर्छ । जेनजीको आन्दोलन र अन्तिम सरकार बनाउने कार्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका र आम युवाका आशाका किरण बालेन्द्र साह जस्ता युवाले नेतृत्व सम्हालेर अभियान चलाउ ।

गैर : शत्रुहरू आफै किनारा लाग्नेछन् ।
अतिथिको : रूपमा सकारा पाइनेछ ।
सु : मन्त्रिहरूको लागि विशेष कामको जवाफदाारी अवरुद्ध भइनेछ ।
सिन्धु : आगामी बढाउने नयाँ कार्य प्रारम्भ गर्न सकिनेछ ।
कर्म : अनुपस्थित नभाले समय रहेको छ । पिताको सन्ध्या मिल्नेछ ।
सिन्धु : सगनशरीरले कायममा प्रगति हुनेछ ।
कर्म : सेवा कामले समाजमा प्रतिष्ठित गराउनेछ ।
कर्म : सेवा कामले समाजमा प्रतिष्ठित गराउनेछ ।

गैर : परित्यागलाई बुझेर नयाँ निर्णय लिनेछ । सार्वजनिकरूपमा टाढा हुनेछ ।
सु : सन्ध्याको लागि विशेष कामको जवाफदाारी अवरुद्ध भइनेछ ।
सिन्धु : आगामी बढाउने नयाँ कार्य प्रारम्भ गर्न सकिनेछ ।
कर्म : अनुपस्थित नभाले समय रहेको छ । पिताको सन्ध्या मिल्नेछ ।
सिन्धु : सगनशरीरले कायममा प्रगति हुनेछ ।
कर्म : सेवा कामले समाजमा प्रतिष्ठित गराउनेछ ।
कर्म : सेवा कामले समाजमा प्रतिष्ठित गराउनेछ ।

पर्सामा सरकारी कार्यालय र विद्यालय खुले

वीरगञ्ज (पर्सो), भदौ २९/जेनजी समूहको आन्दोलन र प्रशसनका कारणले अस्तव्यस्त भएको पर्सामा गतिविधि सामान्यतर्फ फर्किन लागेको छ । गत भदौ २३ र २४ गतेको विषम परिस्थितिले यहाँको सरकारी कार्यालयको सेवाप्रवाह र विद्यालयको पठन-पाठन कार्य ठण्ड्याइ रहेको थियो ।

तर, यहाँको अवस्था क्रमशः सुधारोन्मुख देखिँदै गइरहेको छ । पर्सामा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुमनकुमार कार्कीले आइतबारदेखि जिल्लामा सबै सरकारी कार्यालयले नियमित रूपमा सेवा प्रवाह गर्नका लागि

अनुरोध गरिएको जानकारी दिए । 'हाम्रोको आन्दोलनका कारण सेवा प्रभावित भएका कार्यालयले आइतबारदेखि नियमित रूपमा सेवाप्रवाह गर्नका लागि अनुरोध गरिन्छ', उनले भने, 'आन्दोलनको क्रममा क्षतिग्रस्त भएका कार्यालयको हकमा' सर्भिस डेभिभरी प्लानइ बनाई यथाशक्य चाँडो सेवा प्रवाह हुने व्यवस्था गर्न अनुरोध गर्दछु ।' त्यसैगरी, वीरगञ्ज महानगर शैक्षिक प्रशासन महाशाखाले पनि आइतबारदेखि विद्यालय खोलेर आवश्यक सरसफाईका काम अघि बढाउन अनुरोध गरेको छ । महानगर शैक्षिक प्रशासन महाशाखा प्रमुख आनन्द

लामिछानेले आइतबार विद्यालय खोलेर विद्यालयको कक्षाकोठा तथा शौचालय सरसफाई गर्न अनुरोध गरेका छन् । विद्यालयको खानेपानीको ट्याङ्कीलागतमा अनिवार्य रूपमा क्लोरिन राख्न पनि अनुरोध गर्दछौं, उनले भने, 'विद्यालयले आवश्यक सुरक्षा सतर्कता अपनाएर पठनपाठन कार्य अघि बढाउन पनि अनुरोध गरिन्छ ।' जिल्ला प्रशासन कार्यालयले पनि शनिबारदेखि निष्ठाघ्राको समय बढाएर फाईलको समयमा मात्र कुनै कायम राखेको छ । यहाँको बजार क्षेत्रमा पनि सर्वसाधारणको चहलपहल विस्तारै बढ्दै गइरहेको छ । -**राखि**

शिक्षा मन्त्रालय सार्ने हैन 'ध्वाँसो पुछ्दै' काम गर

काठमाडौं, भदौ २९/भट्टाचार, अनियमितता र बेथिति विरुद्ध जेन - जीले सुरु गरेको विद्रोहको जगमा मुलुकका नयाँ सरकार गठन भएको छ । विद्रोहको पाँच दिन पछि, शुक्रबार अघेर सुशीला कार्कीले प्रधानमन्त्रीको पद सम्हालेको छ । संसद विघटन भएको छ । उनले फागुन २९ गते मन्त्रालय निर्वाचनको मिति तय भएको छ ।

विद्रोहका बेला भइरहेको भिडले मुलुकको मुख्य प्रशासनिक केन्द्र सिंहदरबारमा पनि आगजनी गरेका कारण प्रधानमन्त्री कार्कीको पदभार गृह मन्त्रालयका लागि बनाईएको नयाँ भवनमा राख्नु तयारी छ । अब निष्ठा हुने मन्त्रीहरूले पनि पदभार ग्रहण गर्ने नै छन् । तर कहाँ ? यसै गरी नयाँ बनेका विद्रोहका ठाउँमा कि जे जस्तो हालतमा छन् त्यहीँ सरसफाई गरेर काम चलाउने 'मोडल'मा ? आगजनीको चौथो दिन शुक्रबार मुख्य सचिव एकरायाण अर्याल सहितको टोनीले सिंहदरबारको निरीक्षण गर्दा शिक्षा सहित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय र गृह मन्त्रालयमा शतप्रतिशत क्षति भएको यकिन गर्यो । बसेर काम गर्ने नसक्ने गरी क्षति भए पछि विकल्पमा अर्को स्थान खोजी भइरहेको मन्त्रालयका सचिव चुडामणि पौडेलले बताए ।

मन्त्रालयको नियमित काम सुरु गर्न दुई ठाउँ कि केशरामहरूको केदार पुस्तकालय भएको भवन वा सानोठिमी स्थित शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको भवनलाई विकल्पको रूपमा सोधिएको उनले बताए ।

विद्रोहले गरेको विघ्नशको आर्थिक क्षति यकिन हुन बाँकी नै छ, तर विद्रोहको अन्त्यमा जारी राजनीतिक र प्रशासनिक माखे साइलोलोले अजित बनाएको रोष छ । भट्टाचार, अनियमितता र बेथितिका विरुद्ध भएको विद्रोहलाई सम्बोधन गर्न पनि जे जस्ता हालतमा छन् तीनै सरचन्तामा बसेर सरकारले काम गर्नु पर्छ । ता कि हरेक क्षण उक्त विद्रोहको स्मरण आईराखोस् । र,

राजनीतिक एवं प्रशासनिक क्षेत्र, सुधारका लागि यत्नशील बनिरहोस् । शिक्षा मन्त्रालयकै कुरा गर्ने हो भने तल्लो तलामा रहेको सतर्कता केन्द्रमा अलिक बढि क्षति भएको देखिन्छ । तर शिक्षा मन्त्रालयका कोठाहरूमा सिसा र फर्निचर तोडफोड बाहेक बस्ती नसक्ने अवस्था छैन । मन्त्रीको कोठामा भएका टेबलका सिसा फुटेका छन्, कुर्चि टेबल सरलै छन् । कोठाको फोहर मन्त्रालयकै कर्मचारीले एक दुई दिवामा सफा गरेर सक्ने बताएका छन् । मन्त्रीको सचिवालयमा पनि बस्ती नसक्ने हालत देखिन्छ । पार्किंगमा राखिएका गाडी र बाईकमा भएको आगलागिले भित्रको छानोले भित्ताहरू काट्न थालेका छन् त्यो पुछ्ने, सफा गर्ने गर्दा भईहाल्छ । सचिव पौडेलको कक्षको टेबुल ढालिएको छ, झ्याल र दरवाजा केही सीसा फुटाईएको छ । कालो मुल्लोको ध्वाँसो चौथो तला सम्म छ मन्त्रालयको बाहिर पनि छ भित्रबाट पनि गएको छ तर, चौथो तलामा हुल गएको देखिन्छ ।

मन्त्रीको सचिवालयसँग जोडिएको विकास सहायता समन्वय शाखामा केही भएको छैन । उच्च शिक्षा महाशाखा, योजना तथा अनुगमन महाशाखामा भुईभरी कालो छ । भित्ता पनि कालो छ तर बस्ने नसक्ने हालतको तोडफोड भएको छैन । विद्यालय शिक्षा महाशाखामा पनि साँसे केही भइएको छ । विज्ञान तर्फको भर्नाइमा क्षति भएको छ । तर, तफाफि लगाएका कोठा केही भएकै छैन । मन्त्रालयका ४० वटा गाडि मध्ये १८ वटा ध्वस्त भएका छन् तत्कालिन मन्त्री रघुजी पन्तको निवास बसैपटिमा रहेका तीनवटा गाडि पनि ध्वस्त भएका छन् ।

तल्लोको विषम परिस्थितिला मन्त्रालय सार्ने भन्ने कुरा असान्दर्भिक भएको भन्दै मन्त्रालयका केही कर्मचारीले आलोचना गरेका छन् । एकातिर राज्य कोको यत्रो क्षति आँकतिर बेथिति विरुद्धको विद्रोहका विचमा सामान्य अवस्थाको यत्रो सोच गतत भएको उनीहरूको तर्क छ । मन्त्रालयका कार्यालय सहयोगी लगायतका कर्मचारीले सफाई गर्दा भन्दा

माथिल्ला सहका कर्मचारीहरूले सुनेको नसुन्ने गरेको एक कर्मचारीले गुनासो गरे । 'सीसा फुट्न र टेबल पल्टेनुले केही हुन्छ, सर सफाई गर्ने र बस्ने काम गर्ने हो भन्ने सोच जरुरी'छ मन्त्रालयका एक कर्मचारी भन्छन् 'साँदा' त फाईदै फाईँदा हुन्छ, खरिद हुन्छ, कमिसन हुन्छ, फाईल कुर्चि ढुवानीमा त्यस्तै हुन्छ के के हुन्छ के के ' । हजिको जस्तो सामान्य अवस्था भएको भए फरक हो अहिलेको अवस्था विषम हो यस्तो अवस्थामा मन्त्रालयले फरक तरिकाले सोच्नु पर्छ ।

नयाँ आउने मन्त्रीलाई कालो ध्वाँसो सहितको टुटेफुटेकै कोठामा स्वागत गर्नु पर्छ । ता कि यो विद्रोहको स्मरण भईरहोस् । तत्कालका लागि पानीको प्रवन्ध, बिजुली र इन्टरनेटका तारहरू जलेका कारण कार्य सम्पन्नतामा अन्त्यारो हुन सक्छ । मन्त्री आउन पनि केही समय लाग्ने नै देखिएको छ । त्यतिबेलाका जोडजाड पार्न सकिन्छ । फुटेका झ्याल र ध्वाँसो हैदै कायै सम्पन्न गरी प्रतिवद्ध हुनु पर्ने समय हो यो । 'हरेक दिन दैनिक देख्न पर्यो ती धुवाँ अनी पो कसरी आएको हो भन्ने थाहा होला' अर्को एक कर्मचारीले भने 'भित्र बस्ती सकिन्न भने कम्पाउण्डमा टेण्ट हालेर काम गर्ने हिम्मत गर्ने बेला हो यो ।' शिक्षाका लागि समयानुकुल नीति निर्माण गर्ने, दैनिक शासकीय शैक्षिक प्रवन्ध चलाउने जस्ता काममा यस्तो शैलीले नैतिक तागत दिने छ । गठित सरकारको मुख्य दायित्व भएन चयन सहित मध्यवर्ष निर्वाचन गर्नु हो ।

यो सँगै संघीयता अनुकुलको शैली व्यवहारमा उतारेर संविधान जीवित गर्ने कार्यभार पनि छ । शिक्षा अधिकार कार्यान्वयन गर्ने चुनौतीको चाँडै उस्तै अड्कैड्कै छ । विशिष्ट परिस्थितिमा हुन लागेको नयाँ मन्त्रीको इण्टिको शैलीले आगामी दिनको छनक दिने छ । मन्त्रालयका उच्च कर्मचारी र आउने मन्त्री यस प्रति गम्भिर बनुन् ।

-**रघुबर बटुकम**

पुस्तकालय र पुस्तक पढ्ने बानी

कीर्ण बोहोनी

राणाशासनको पछिल्लो समयमा नेपालमा केही अलमला गन मिल्ने विद्यालय थिए तथा काठमाडौंमा चित्रन्द कलेज खुलिसकेको भएता पनि आनगुनका साधन र पुस्तकको दुर्लभताले गर्दा हृदयबिदारु भारतका विभिन्न शहरमा उच्च अध्ययन गर्न जाने गर्दथे ।

नेपालमा नै अध्ययन गर्ने विद्यार्थी तथा पुस्तकका पारखीहरूले विभिन्न माध्यमबाट नेपालमा मगाएका पुस्तकहरू पनि भन्सार र सुरक्षा निकायभरार् जोच पडताल गरे पश्चात् मात्र काठमाडौंमा भित्रिन पाउँथे । केही सम्मान्त र दरवार निकटका व्यक्तिहरूका घरमा मात्र पुस्तकालय भन्न सुहाउने खालका पुस्तकले भरिभराउ कोठा हुने गर्दथे र त्यहाँ गएर पुस्तक तथा पत्रपत्रिका पढ्ने मोहले नै कतिपय व्यक्तिहरू उनीहरूसँग निकट हुने कोशिशमा रहन्थे । मेरा हजुरबुवा प. दीपकेश्वर शर्मा सोहनीले काठमाडौंको नैकतलास्थित आफ्नो निवासमा दुई कोठेको पुस्तकालय बनाउनु भएको थियो । उहाँको पुस्तकालयमा भारत र बेलायतमा प्रकाशन भएका कतिपय पुस्तकहरू र भारतबाट प्रकाशन हुने हिन्दी, अङ्ग्रेजी र संस्कृतका कतिपय पत्रपत्रिकाहरू नियमित रूपमा आउने गर्दथे रे । यो हिं. २००० भन्दा पनि अधिको कुरा हो । त्यति नै बेला उहाँ हालको चित्रन्द कलेजमा अवस्थित वीर पुस्तकालयमा काम गर्नुहुन्थ्यो । वीर पुस्तकालयमा निकै महत्त्वपूर्ण लुगटिहरूका दस्तावेजका पाण्डुलिपी पनि राखिएका थिए । त्यतिबेलाका बडापुरुषकु जो राजा र राणाको दरबारमा कै प्रभावशाली व्यक्ति थिए, उनी हाइरा हजुरबुवाको विद्वताको वस्थी गर्थे र भने कुरा विभिन्न व्यक्तिहरूसँगबाट थाहा लाग्न आएको थियो । महाकवी लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा, बालकृष्ण सम तथा अन्य समकक्षी साहित्यकारहरूले समेत सम्मानपूर्वक पुगे गरेका थिए । उहाँलाई । उहाँ जोमगण्डनीका कविहरू जोगवीरसिंह उदास, चक्रपाणि चालीसे, दिधिराम भारसिनी, पुष्पप्रसाद लोहनी, बाबुराम आचार्य, केदारनाथ चौधुराल, सिद्धिदास अमात्य आदिका समकक्षी हुनुहुन्थ्यो ।

मोतिराम भट्टले वाराणसीमा मोतीमण्डलीको स्थापना गरेका थिए । उनीबाट प्रभावित भएर नेपालमा (खासगरी काठमाडौंमा) जोगमण्डली जस्ता केही साहित्यिक जमघट हुने स्थानहरू भूमिगत रूपमा खुलेका थिए । त्यस्ता मण्डलीमा भारतबाट ल्याइएका विभिन्न विषयका पुस्तकहरू वाचन गरेर तिनको परिचयदेखि साहित्यिक रचनाहरूका वाचन पनि गर्ने गर्दथे उतिबेलाका प्रवन्धक । पछि धेरै पुस्तकालयबाट बडापुरुषकु कै पल्लामा वृद्धि र रेजिडेन्सीका एक उच्च पदस्थ अनुसन्धानाली कैयन् महत्त्वपूर्ण पुस्तकका पाण्डुलिपी तथा अन्य दस्तावेजहरू अध्ययनको निमित्त दिइएकोमा ती विद्वानले ती मध्येका धेरै पुस्तकहरू फिर्ता नदिएर कम्कता प्रस्थान गरेकोले बडापुरुषकुले राणा प्रधानमन्त्रीलाई दीपकेश्वर लोहनीले पुस्तकहरू फिर्तामा गरेको कुरा सुनाएकाले उहाँका हतियारीहरूको पुष्पधाममा उहाँ सो पढाउने राजीनामा दिएर भारतको वाराणसीमा स्वनिवासमा जानुभयो । यो घटनाको कतिपय वर्षहरूमा सन्तुलन समेत गुमाउनु भएको थियो । कमलमणि धितिलले लेखे लक्ष्ममा अनुसार ती बेलायती अनुसन्धानाली आफूले लगेका अधिकार दस्तावेज पछि फिर्ता गरेका थिए र दीपकेश्वर लोहनीमा लागेको दाग केदारमहामा हजारी पुस्तकको संग्रह गरेका थिए । २००७ सालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन पश्चात् उनको संग्रहका पुस्तक र केदारमहल पनि उनको

इच्छा बमोजिम नै सरकारी पुस्तकालयमा परिणत भयो । त्यहाँ ६०,००० भन्दा बढी पुस्तक संग्रहित थिए । त्यति मात्र नभई त्यो पुस्तकालयमा तेल विच्छेदित अन्य धेरै महंगा सजावटका सामान पनि थिए । २०७२ सालको महाभूकम्पमा सो भवन नराम्ररी क्षतिग्रस्त हुन पुग्यो तर त्यो भवनको हालै मात्र रेट्रोफिटिङ सकेर सो पुस्तकालयलाई व्युत्ताउने काम भइरहेको छ । काठमाडौंको पुल्चोकस्थित नेपालकै सबैभन्दा ठूलो राष्ट्रिय पुस्तकालय पनि महाभूकम्पको बेला भत्कन पुगेको थियो । त्यहाँ भएका हजारौ पुस्तक तथा छाप्रा र पत्रिकाहरू कपडाका पोक्रामा बाँधेर थिमीको कुनै सरकारी कार्यालयको छिडिँडामा राखिएको भन्ने सुन्नुमा आएको थियो भने यसरी राखिएको पनि अब त १० वर्ष भइसकेको छ । कतिपय पुस्तकहरू अब ढुकी र ओसले गर्दा काम नलाग्ने भइसकेका होलान् । सरकारले जमल (कालियन) स्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालयको कालीन जंगमामा एक आधुनिक भवन बनाएर राष्ट्रिय पुस्तकालयलाई त्यहाँ सार्ने योजना बनाएको पनि वषी भइसकेको छ, तर कुनै प्रगति भएको छैन । बरू केशर पुस्तकालयमा नै सो पुस्तकालयलाई गाभेको भए पनि हुने थियो होला नि । धेरै वटा भन्दा भएकालाई गाभेर भए पनि व्यवस्थित बनाउनु उत्तम र कम खर्चिलो उपाय होला । आजभन्दा ४०-४० वर्ष अगाडिसम्म अरब मुलुकका सम्मान्त व्यक्तिहरूले आफ्नो बैठकमा ठूला ठूला न्याक राखेर इन्क्वाकोपेडियर र अन्य पुस्तकका ठेकी सजाउने गर्दथे तर उनीहरूमध्ये अधिकांश अनपढ नै हुन्थे, त्यसैले त्यहाँ भएका कुनै पनि पुस्तक उनीहरूले पढेका हुँदैनथे होलान्-फोटोसम्म त हेरे नै होलान् । त्यसैले पनि केही ज्ञान त हासिल भयो होला । तर यसरी विद्वता रूपी पाखण्डको प्रदर्शन गर्ने तत्कालीन अरब र अन्य मुलुकका सामन्तका सन्तानहरू आज निकै शिक्षित हुँदै गएकोले उनका पुस्तकमा आजको दिनमा सजिएका वा उनका अशिक्षित अग्रजले जम्मा गरेका पुस्तकहरूमा उनका विद्वत चक्षु परिसकेका होलान् ।

राणाशासन कै बेलामा मुलुकका विभिन्न ठाउँमा ससाना पुस्तकालयहरू खोलिएको कुरा इतिहासमा पढ्न पाइन्छ । तर राणाशासनको अन्त पछि भने यो क्रमले निकै निरन्तरता पाएको हो । राजधानीमा अमेरिकन, ब्रिटिश, रसियन, जर्मन, फ्रँच, चिनियाँ, भारतीय आदि पुस्तकालय खुले । ती पुस्तकालयहरू ज्ञान आर्जन गर्न चाहने मानिसहरूका निमित्त धार धाम नै बनेर रहेका थिए । खासगरी बेल्जीकप त्यहाँ पुस्तक तथा पत्रपत्रिका र अखबार पढ्न जानेको ठूलो लक्ष्मी लाग्ने गर्दथ्यो । ती पुस्तकालयहरूमा विभिन्न विषयका वृत्तचित्र र ती मुलुकका कथानक चलचित्रहरू समेत प्रदर्शन हुने गर्दथे भने विभिन्न विद्वानहरूका मन्त्रय र प्रबन्ध समेत पनि सुन पाइन्थ्यो । तर आज आएर त्यस्ता पुस्तकालय र सांस्कृतिक केन्द्रहरू बिलसार्दै बन्द हुन थालेका छन् ।

जंगबहादुरको बेलायत यात्रा ताका उनलाई लण्डनको पुस्तकालय देखाउनु लग्ग्यो सो पुस्तकालयको कुनाको एक टेबलमा ब्र्यामन दाभी-बुझा र लामो जिङ्गिड परेको कपाल पल्लेका तथा कनो ओभरशर्टको जाडोबाट जोगिन शरीर ढाकेका मोटा व्यक्ति किताबहरूको ठेनी लिएर अध्ययनमा भन थिए । जंगले त्यतिबेला उनलाई देखे कि देखेनन् कुनै तर ती महान् भित्तक कालं मार्कले भने पछि आफू आजको युगमर्दमा कामको सिलसिलामा आउँदा त्यसको एक टिपोटमा इन्डियन (नेपालको) राजकुमारलाई आफूले लण्डनको पुस्तकालयमा देखेको कुरा बताएका छन् अरे । जंगबहादुरलाई बेलायतको पुस्तकालयले जे जस्तो प्रभाव पारे वा नपारे पनि उनले पछि नेपाल आएर आफ्ना परिवारका बालबच्चाहरूलाई

औपचारिक शिक्षाको अवसर दिने हेतुले थापाथली दरवारभित्र एउटा विद्यालय स्थापना गरे र भारतको कलकत्ताबाट शिक्षाक र पाठ्यपुस्तकहरू पनि भित्राएका । पछि त्यसै विद्यालय काठमाडौंको सेतो दरवारको ढोकाभित्र र त्यसपछि जमलको हालको परिसरमा सरेर दरवार स्कूल वा आज दरवार हाई स्कूल (भानु माध्यमिक विद्यालय)को रूपमा लोकप्रिय बन्न पुग्यो । त्रिभुवन विश्वविद्यालयको केन्द्रीय पुस्तकालय निकै भन्ध्र छ भने त्यहाँ पत्रपत्रिका तथा पुस्तक र सो विश्व विद्यालयबाट उच्च शिक्षा हासिल गर्ने विद्यार्थीका शोधपत्रले पनि भरिभराउ छ । नेपालमा प्रकाशन भएका अति पुराना पत्रपत्रिका र दस्तावेजहरूको पनि त्यहाँ राम्रो संग्रह छ । यो पुस्तकालय पनि २०७२ सालको महाभूकम्पबाट प्रभावित भएको थियो । आज यो पुस्तकालयको अत्याधुनिक भवन पनि भारत सरकारको सहयोगमा तयार भएर सञ्चालनमा आइसकेको छ । नेपालमा प्रकाशन हुने सबै पुस्तक तथा पत्रपत्रिकाहरूको आइडिएसिन नम्वर त्यहाँ दर्ता गरेर हासिल गर्नु पर्दछ । यो विश्वविद्यालय जस्तै काठमाडौं विश्वविद्यालय र अन्य ठूला शिक्षण संस्थाका पनि आफ्नै आधुनिक पुस्तकालयहरू छन् । सरकारका विभिन्न मन्त्रालय तथा ठूला कार्यालयमा समेत पुस्तकालयहरूको व्यवस्था गरिएको छ । त्यसै नेपाल प्रज्ञाप्रतिष्ठान र मदन पुरस्कार गुठीका पुस्तकालयमा पनि पुस्तक तथा पत्रपत्रिकाको ठूलो संग्रह छ । पुस्तकालयहरूले आफ्नो परिसरमा पुस्तक अध्ययन गर्ने वाहेक आफ्ना सदस्यहरूलाई पुस्तक साहित्यमा लिएर घुम्न पठाउने र फिर्ता बुझाउने सुविधा पनि दिएको हुन्छ । तर नेपालका सबै जसमा पुस्तकालयहरूमा पुस्तक साहित्यमा लाग्ने तर फिर्ता नगर्ने परिपाटीले जर् गइएको छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा आजभन्दा ४०-४५ वर्ष अगाडि विद्यार्थी कालमा पुस्तक साहित्यको लिएर कैयन् विद्यार्थी जो आज उच्च ओहदामा पुगिसकेका छन्, उनले पनि आजसम्म ती पुस्तक फिर्ता गरेका छैनन् । बेला बेलामा अवसरमा प्रकाशन हुने पुस्तक नबुझाउनेहरूको नामावलीमा अझ नाम थप्नै पाइन्छ । तर राणाशासनको अन्त पछि भने यो क्रमले निकै निरन्तरता पाएको हो । राजधानीमा अमेरिकन, ब्रिटिश, रसियन, जर्मन, फ्रँच, चिनियाँ, भारतीय आदि पुस्तकालय खुले । ती पुस्तकालयहरू ज्ञान आर्जन गर्न चाहने मानिसहरूका निमित्त धार धाम नै बनेर रहेका थिए । खासगरी बेल्जीकप त्यहाँ पुस्तक तथा पत्रपत्रिका र अखबार पढ्न जानेको ठूलो लक्ष्मी लाग्ने गर्दथ्यो । ती पुस्तकालयहरूमा विभिन्न विषयका वृत्तचित्र र ती मुलुकका कथानक चलचित्रहरू समेत प्रदर्शन हुने गर्दथे भने विभिन्न विद्वानहरूका मन्त्रय र प्रबन्ध समेत पनि सुन पाइन्थ्यो । तर आज आएर त्यस्ता पुस्तकालय र सांस्कृतिक केन्द्रहरू बिलसार्दै बन्द हुन थालेका छन् ।

-**रिती नेपाल बटुकम**

रुपन्देहीमा हट्यो निषेधाज्ञा, बढ्यो चहलपहल

रुपन्देही, भदौ २९/रुपन्देहीमा जारी भएको निषेधाज्ञा र क्यु हटाइएको छ । जेन-जी आन्दोलनका क्रममा भएको प्रदर्शन, तोडफोड र आगजनीपछि यहाँ निषेधाज्ञा र क्यु लगाइएको थियो ।

निषेधाज्ञा र क्यु हटाइएसँगै सुनसान बनेको रुपन्देहीमा आइतबार बिहानैबाट चहलपहल सुरु भएको छ । जिल्लाका बजार, स्वास्थ्य तथा शैक्षिक संस्था र व्यापारिक प्रतिष्ठान खुलेका छन् । जिल्लाका प्रमुख र भित्री सडकमा ठूला र हलुका सवारी साधनको

बाक्लो ओहोरदोहोर देखिन्छ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी टोकराज पाण्डेले सूचना जारी गरेर जिल्लामा शान्ति सुरक्षाको अवस्था सामान्य रहेकाले निषेधाज्ञा र क्यु आदेश हटाइएको जनाएका छन् । निषेधाज्ञा र क्यु आदेशको पालना गरी शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न सहयोग गर्ने सबैप्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दै पारस्परिक सद्भाव कायम गर्ने, सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्न, शिक्षण संस्था सञ्चालन गर्न, आवागमन सुचारु गर्ने, पूर्ववत क्रियाकलाप नियमित गर्ने र बजार व्यवस्थालाई चलायमान

बनाउन सरोकारवाला सबै पक्षसँग आवश्यक समन्वय र सहजीकरणका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुपन्देहीले अनुरोध गरेको छ । एक सातदिखि बन्द जिल्लाभरका विद्यालय पनि आइतबारबाट सञ्चालनमा आएका छन् । शनिबार सफि प्याब्सन जिल्ला अध्यक्ष दीपक खनाल, नेसनल प्याब्सन अध्यक्ष बाबुराम बज्राडे र हिसान रुपन्देहीका अध्यक्ष कृष्णबहादुर न्यौपानेले प्रेस विज्ञप्ति जारी गरेर विद्यालय सञ्चालनमा ल्याउन आह्वान गरेका थिए ।

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि., तानसेन, पाल्पा

विज्ञापन दररेट परिवर्तन भएको सूचना

बढ्दो महङ्गी, कागज मसी तथा छपाई सामग्रीको मूल्यवृद्धिका कारण कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित नवबर्षेचतना दैनिकले २०८२ श्रावण १ गतेदेखि लागू हुनेगरी यस अघि कायम गरेको दररेटमा निम्नानुसार परिवर्तन गर्ने निर्णय भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

विज्ञापन दररेट

साधारण तर्फ

विवरण	साईज	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रथम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ४००/-
मिडि पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ३००/-
अन्तिम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ३५०/-

सरकारी तर्फ

विवरण	साईज	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रथम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ५५०/-
मिडि पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ४५०/-
अन्तिम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ५००/-

डिस्ट्रिक्ट	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट	अन्य
डिस्ट्रिक्ट	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रति बक्स	रु. २००/- (१x५ सि.सि.)	प्रति बक्स रु. १५००/- (२x१० सि.सि.)
राहदानी	रु. ८००/-	प्याङ्गन्टर रु. १०००/-

नव
जन्चेतना
NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.

ता.न.पा.-३, भगवतीटोल, पाल्पा, सम्पर्क नं. ०७५-५२०६०१

खेलकुद समाचार

नेपालमा हुने काभा महिला

नेसन्स लिग स्थगित

काठमाडौं, भदौ २९/आगामी नोभेम्बर १५ देखि २२ सम्म नेपालमा हुने तय भएको काभा महिला नेसन्स लिग भलिबल स्थगित भएको छ । सेन्ट्रल एसियन भलिबल एसोसिएसन (काभा) को शनिबार भर्चुअलमाफत बसेको बोर्ड भिटिडोले काठमाडौंको टुडिखेलमा गर्ने भनिएको काभा महिला बडुटडोर नेसन्स लिग स्थगित गर्ने निर्णय गरेको हो ।

ने पालको वर्तमान परिस्थितीको कारण प्रतियोगिता स्थगित गरेको काभाले जनाएको छ । साथैले काभाले यो चुनौतीपूर्ण समयमा नेपाल भलिबल संघ, त्यसका सदस्यहरू तथा नेपाली जनतासँग ऐक्यबद्धता प्रकट गरेको छ । यैगरी काभाले नेपाल भलिबल संघको प्रशंसा गर्दै नेपाल भलिबल संघका अध्यक्ष जितेन्द्र बहादुर चन्दको नेतृत्व, निरन्तर समर्पण र टोली भावना प्रति उच्च प्रशंसा व्यक्त गरेको छ । काभाले नेपाल सरकार र राष्ट्रिय खेलकुद परिषदप्रति पनि नेपालमा भलिबलको विकास र वित्तारका लागि देखाइएको अटुट प्रतिबद्धताप्रति आभार व्यक्त गरेको छ । काभाले वर्तमान परिस्थितीको समाधान चाँडै हुने आशा व्यक्त गर्दै नेपालमा प्रतियोगिता सकेसम्म चाँडै हुने आशा राखेको छ । यस्तै नेपाल भलिबल संघले पनि विज्ञप्ति जारी गर्दै नेपालको पछिल्लो परिस्थितीका कारण काभा महिला नेसन्स लिग स्थगित भएको र यहाँको अवस्था सामान्य भएपछि प्रतियोगिता हुने जनाएको छ । भलिबल संघले तोकिएको समयमा काभाका अधिकांश राष्ट्रले नेपालमा टिम पठाउन अस्वीकार गरेको र यस्तो अवस्थामा नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गर्नु भलिबल संघका लागि चुनौतीपूर्ण रहेको समेत जनाएको छ । काभा नेसन्स लिगको लागि नेपाल भलिबल संघले हिमालय टिभीसँग ब्रोडकास्टिङ तथा मार्केटिङ राइट्स सम्बन्धि सम्झौता समेत गरिसकेको थियो । भदौ २३ गते जेनजी पुस्ताले गरेको आन्दोलन र त्यसपछिको घटनाको कारण उत्पन्न विषम परिस्थितीले गर्दा पोखरामा सञ्चालन भएको एभरेष्ट महिला भलिबल लिगको दोस्रो संस्करण पनि विचैमा स्थगित भएको थियो ।

ने पालको वर्तमान परिस्थितीको समाधान चाँडै हुने आशा व्यक्त गर्दै नेपालमा प्रतियोगिता सकेसम्म चाँडै हुने आशा राखेको छ । यस्तै नेपाल भलिबल संघले तोकिएको समयमा काभाका अधिकांश राष्ट्रले नेपालमा टिम पठाउन अस्वीकार गरेको र यस्तो अवस्थामा नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गर्नु भलिबल संघका लागि चुनौतीपूर्ण रहेको समेत जनाएको छ । काभा नेसन्स लिगको लागि नेपाल भलिबल संघले हिमालय टिभीसँग ब्रोडकास्टिङ तथा मार्केटिङ राइट्स सम्बन्धि सम्झौता समेत गरिसकेको थियो । भदौ २३ गते जेनजी पुस्ताले गरेको आन्दोलन र त्यसपछिको घटनाको कारण उत्पन्न विषम परिस्थितीले गर्दा पोखरामा सञ्चालन भएको एभरेष्ट महिला भलिबल लिगको दोस्रो संस्करण पनि विचैमा स्थगित भएको थियो ।

ने पालको वर्तमान परिस्थितीको समाधान चाँडै हुने आशा व्यक्त गर्दै नेपालमा प्रतियोगिता सकेसम्म चाँडै हुने आशा राखेको छ । यस्तै नेपाल भलिबल संघले तोकिएको समयमा काभाका अधिकांश राष्ट्रले नेपालमा टिम पठाउन अस्वीकार गरेको र यस्तो अवस्थामा नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गर्नु भलिबल संघका लागि चुनौतीपूर्ण रहेको समेत जनाएको छ । काभा नेसन्स लिगको लागि नेपाल भलिबल संघले हिमालय टिभीसँग ब्रोडकास्टिङ तथा मार्केटिङ राइट्स सम्बन्धि सम्झौता समेत गरिसकेको थियो । भदौ २३ गते जेनजी पुस्ताले गरेको आन्दोलन र त्यसपछिको घटनाको कारण उत्पन्न विषम परिस्थितीले गर्दा पोखरामा सञ्चालन भएको एभरेष्ट महिला भलिबल लिगको दोस्रो संस्करण पनि विचैमा स्थगित भएको थियो ।

वर्गिकृत डिस्ट्रिक्ट

१ X ५ सइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्ट्रिक्टमा

विज्ञापन दिनुहोस्

व्यवसाय

बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कर्पोरेट समाचार

राष्ट्र बैंकले दर्शैका लागि साट्न थाल्यो सुकिला नोट

पाल्पा, भदौ २९/नेपाल राष्ट्र बैंकले बढाइशैका लागि आवश्यक पर्ने सुकिला नोट साट्न सुरु गरेको छ । आइतबारबाट बैंकले देशभर सुकिला नोट साट्ने व्यवस्था गरेको हो ।

असोज १० गतेसम्म सुकिला नोट साट्न सकिने बैंकले जनाएको छ । राष्ट्र बैंकको मुद्रा व्यवस्थापन विभागका अनुसार विभागको बापयालीस्थित कार्यालयका साथै प्रदेश कार्यालयहरू विराटनगर, जनकपुर, वीरगञ्ज, पोखरा, सिन्धुलीनगर, नेपालगञ्ज र जयगढीबाट सट्टी गर्न सकिने छ । त्यस्तै इजाजत प्राप्त क, ख, ग वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा कार्यालयहरूबाट सर्वसाधारणका साथै संघ/संस्थालाई कारोबारको समयमा नोट सट्टी हुने बैंकले जनाएको छ ।

चाडपर्वका बेला र पाँच, १०, २०, ५० र १०० दरका नोटको माग अधिक हुने गरेको छ । राष्ट्र बैंकले यस वर्ष नयाँ नोट भने नबढाउने भएको छ । दशैँका लागि नयाँ नोट बाँड्दै आएको राष्ट्र बैंकले पछिल्लो समय सुकिला नोट मात्र बाँड्न थालेको

हो । दशैँमा नयाँ नोट छापेर बजारमा पठाउने, तिनै नोट चाडपर्वमा प्रयोग गर्दा छिट्टै बिग्रने गरेको हुँदा यसलाई कमी गर्न राष्ट्र बैंकले गत वर्ष पनि नयाँ नोट विमोदण गर्न बन्द गरेको थियो । गत वर्षदेखि राष्ट्र बैंकले नयाँ नोटको सट्टा सुकिलो नोट वितरण गर्दै आएको छ । अतिरिक्त खर्च जोगिने र सुकिला नोट पनि व्यवस्थापन हुने भएकाले यस्तो निर्णय लिइएको राष्ट्र बैंकको तर्क छ ।

डिजिटल कारोबार लगायतका कारण ढुक्टीमा सुकिला नोट वृष्टिपछि त्यसको व्यवस्थापन चुनौतीपूर्ण बन्दै गएको छ । चाडपर्वका बेला नै केन्द्रीय बैंकले मैला नोट बिचिरे नयाँ नोट बजारमा पठाउँदै आएको छ । राष्ट्र बैंकले आर्थिक वर्ष २०६७/६८ को मौद्रिक नीति मार्फत 'सफा नोट नीति' सार्वजनिक गरेको थियो । आर्थिक कारोबारमा सफा नोट मात्र प्रयोग गर्ने र फुस्रा नोट बैंक तथा वित्तीय संस्थाले केन्द्रीय बैंकलाई बुझाउने गरेका छन् ।

हार्दिक समवेदना

जन्म वि.सं. २०१२/१०/१८

स्व.ब.रमा काम्नु मगर
यस जन्मको सातहारी गृहीका सूर्य इमान सि काम्नुका पिता, जेम बहादुर काम्नुको श्रीमती, छोरा इमान सि काम्नु, भव बहादुर काम्नु, देव बहादुर काम्नु, नुर बहादुर काम्नु, दुर्गा सि काम्नु, किरण काम्नु, छोरी हेमकला काम्नु र प्रमिला काम्नुका मतान्वयी मान्छा, बुहारी बेल कुमारी काम्नु, सलिला काम्नु, अम्बिका काम्नु, पुष्पिना काम्नु, मतिना काम्नु र हेमा काम्नुका सान्जुआमा बरला काम्नु मगरको यही मिति २०८२ भदौ २८ गते मलेखारको दिन ७० वर्षको उमेरमा भएको असामयिक निधनले यस गृही कानुन मै समूह परिवार सन्ध भएको छ । यस दुःख घडीको आज ७ औं दिनको पुर्वायित्रीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामनासहित हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै शोककाकुल परिवारजनमा ईश्वरले धैर्यधारा प्रदत्त शक्ति प्रदान गःल भनि हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौ ।

मन बहादुर आले विर बहादुर खान्मा कुल बहादुर आले
कोषाध्यक्ष सचिव अध्यक्ष
बदना राना खड्का निर्मला राना साँ मिला सिताली पछमेया
कोषाध्यक्ष सचिव एव अध्यक्ष

जनज्योती लाइघाली गुठी एवं कानुन मै समूह परिवार
तानसेन-२, मेल्लधारा, पाल्पा

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

